

สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย
รับที่ 10185 วันที่ 18 ก.ย. 2563 บ. 16.10

ที่ กษ ๐๓๐๓/ ๘๗๔

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำปราณบุรี เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
- ๒. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติการคลุประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๖๕ (ฉบับที่ ๖/๒๕๖๓) ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๑๐ ชุด
- ๓. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๖๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการคลุประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๖๕ จำนวน ๑๐ ชุด
- ๔. เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี (ประกอบด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียดบันทึกหลักการและเหตุผล ร่างกฎกระทรวงและแผนที่ท้ายร่างกฎกระทรวง) จำนวน ๑๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำปราณบุรี เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาโดยเรื่องที่เสนอตั้งกล่าวเนี้ี้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติฯ ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑) และเป็นไปตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการคลุประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๖๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการคลุประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๙ รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ ในด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำร่างดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กรมชลประทานโดยโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปราณบุรี รายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานนอกรากเขตกรรมเพิ่มมากขึ้น ในการนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอย่างเต็มที่ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการคลุประทานและเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปาและภาครัฐกิจอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคต สมควรกำหนดทางน้ำชลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติการคลุประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๖๕ (ฉบับที่ ๖/๒๕๖๓) ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๓ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานโดยออกเป็นกฎกระทรวงตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการคลุประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๖๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการคลุประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๙ จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน

แม่น้ำปราณบุรี เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... (กิโลเมตรที่ ๓.๔๐๐ ในท้องที่ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน และตำบลเขาจ้าว อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ถึงกิโลเมตรที่ ๖๐.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

เนื่องจากมีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจกรรมทางการเกษตรเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเก็บค่าชลประทาน จะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๘๕ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎหมายกระทรวง กำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้โดยต้องแสดงแผนที่แนบท้ายให้ชัดเจน

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๑.๑ เป็นการเสนอร่างกฎหมายให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการชลประทาน หลวงพุทธศักราช ๒๕๘๕

๑.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติการชลประทาน และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๘๙ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รวดเร็วจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนับสนุนนโยบายของรัฐ ในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

๓. ข้อเท็จจริง

๓.๑ การกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ทำให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชลประทานนี้จะเป็นผลดีต่อการเงิน และงบประมาณ โดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเมื่อภูมิภาคที่มีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน ยังจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้น้อยลง

๓.๒ โดยที่การใช้น้ำออกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้ง มาตรฐานน้ำและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ซึ่งในการออกกฎหมายกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๘๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีภูมิภาคที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดอัตราค่าชลประทาน และหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๓.๓ สำหรับปริมาณน้ำให้ผลผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำและพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

- ทางน้ำชลประทานแม่น้ำปราณบุรี มีปริมาณน้ำให้ผลผ่านทางน้ำชลประทาน ประมาณ ๓๑.๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมี การประปาส่วนภูมิภาค สาขาปราณบุรี ขออนุญาตใช้น้ำ

ประมาณ ๔,๓๐๐ ล้านลูกบาทก็มัตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค – บริโภค และการเกษตรประมาณ ๑๖,๐๐๐ ล้านลูกบาทก็มัตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๑๕,๐๐๐ ไร่

จากปริมาณการใช้น้ำทางน้ำชลประทานแห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทานซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

๕. ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๙ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑)

- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๑๕

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว จึงขอเสนอเรื่องร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำปราณบุรี เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ มาเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหลักการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมาย

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทร. โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๒๖๒๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cplo_rid@rid.go.th